

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล
(Individual Study)

ข้อบทความ...บทบาทของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กับ ระบบประชาธิปไตย
ธิปไตย

จัดทำโดย นางสาวศุภิณี ยิ้มละมัย
รหัส ๖๑๐๖๔๘

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรม
หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๖
วิทยาลัยศาลรัฐธรรมนูญ
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

บทบาท ของ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กับ ระบอบประชาธิปไตย

ผู้เขียน นางแสงทิพย์ ยิ้มละมัย

บทนำ

หลายคนอาจไม่ทราบว่า เหตุใดหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จึงเป็นหนังสือพิมพ์ที่มียอดจำหน่ายสูงที่สุดในประเทศ และ สูงกว่าจำนวนรวมกันของหนังสือพิมพ์ทั้งหมดที่มีอยู่ในประเทศไทย

ในเวลาเดียวกัน ก็อาจไม่ทราบว่า เหตุใด หนังสือพิมพ์ไทยรัฐจึงยังคงยืนหยัดอยู่คู่กับสังคมไทยมาตลอดระยะเวลายาวนานถึง 69 ปี

ที่สำคัญ ก็คือ หลายคนอาจไม่ทราบว่า นายกำพล วัชรพล ในฐานะเจ้าของ และ ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รวมถึง มูลนิธิไทยรัฐ มีโครงการ “โรงเรียนไทยรัฐวิทยาเพื่อชนบท” อยู่ในความดูแลถึง 101 โรงเรียน และกำลังมีการเร่งรัดการก่อสร้างโรงเรียนทั่วประเทศเพิ่มขึ้นอีก 10 โรงเรียน รวมเป็น 111 โรงเรียน ให้เสร็จสิ้นภายในปี 2562

ทั้งหมดนี้ก็เพื่ออุทิศให้แก่ ปณิธานอันแน่วแน่ ของ นายกำพล ที่จะให้การศึกษแก่เด็กยากจน และคนด้อยโอกาสในชนบทได้เล่าเรียนหนังสือ และ อบรมบ่มเพาะคนดีให้กับสังคมไทย ในโอกาสที่เขาได้รับการยกย่องจาก องค์การยูเนสโก (Unesco) หรือ องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และ วัฒนธรรม แห่ง สหประชาชาติ ให้เป็น บุคคลสำคัญของโลก ผู้มีผลงานดีเด่นด้านการศึกษา และการสื่อมวลชน ประจำปี 2561 - 2562 ...

อันเป็นที่ นายกำพล จะมีอายุครบ 100 ปีพอดี

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ก่อกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2505 ด้วยความมุ่งมั่นของนายกำพล ที่ตั้งใจจะนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนให้ความสนใจ ขณะเดียวกันก็เพื่อปกป้องดูแล ผลประโยชน์ ของ ประชาชน โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส และคนยากไร้ โดยไม่ฝักใฝ่การเมืองฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง

ก่อนหน้าที่นายกำพล จะซื้อหัวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมาตีพิมพ์ และ วางจำหน่ายในตลาดนั้น นายกำพลเป็นทหารเกณฑ์ปลดประจำการจากสงครามโลกครั้งที่ 2 และสมัครเข้ารับราชการในกองทัพเรือ ประจำเรือรบหลวงสีซัง กระทั่งตัดสินใจลาออกจากการเป็น “ลูกประดู่” ในปี 2491 เพื่อสมัครเข้าทำงานกับ หนังสือพิมพ์ “หลักไทย”

นายกำพล ได้เบียดเบียนวันละ 50 สตางค์ และได้รับมอบหมายให้ขึ้นรถเมล์ไปรวบรวมเอาข่าวแจกจากกรมโฆษณาการ ปัจจุบัน คือ กรมประชาสัมพันธ์ มาตีพิมพ์ และวางจำหน่าย(ต่อมา

ข้อมูลผู้เขียน นางแสงทิพย์ ยิ้มละมัย ปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ สาขาสื่อสารมวลชน ตำแหน่งบรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ในช่วงปี 2516 - 2519 กรมประชาสัมพันธ์ถูกเผาอดทิ้งหลังจากความไม่สงบทางการเมือง) นายกำพล ยังมีรายได้เพื่อการยังชีพอีกส่วนหนึ่งจากค่าขายหน้า ในการหาแจ้งความ หรือ โฆษณา มาลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ “หลักไทย” ด้วย

ช่วงระหว่างที่ นายกำพล ทำหน้าที่เป็นผู้ไปรวบรวมข่าวแจกจากกรมโฆษณาการมาลงตีพิมพ์นั้น นายกำพลได้ไปพบกับหนังสือที่น่าสนใจอยู่เล่มชื่อ “นรกใต้ดินไทย” และ นำไปเสนอขายให้แก่เจ้าของสำนักพิมพ์ “หลักไทย”

แต่โดยเหตุที่ไม่สามารถตกลงกันในเรื่องของราคาได้ นายกำพลจึงตัดสินใจลาออก และหันมาลงทุนกับเพื่อนสนิทเพื่อตีพิมพ์หนังสือสารคดีเรื่องนี้ออกมาจำหน่ายเอง

สารคดีเล่มนี้ ทำเงินให้นายกำพลได้มากถึง 6,000 บาท และเงินจำนวนนี้เอง ทำให้นายกำพลสามารถนำไปซื้อหุ้นนิตยสารที่มีชื่อว่า “ข่าวภาพ” ได้เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2493

นายกำพล เปลี่ยนนิตยสารรายสัปดาห์ให้กลายเป็นหนังสือพิมพ์ราย 3 วันก่อนจะพัฒนาให้เป็นหนังสือพิมพ์ “ข่าวภาพรายวัน” มี 12 หน้าด้วยกัน ตีพิมพ์ และ มียอดวางจำหน่ายวันละ 3,000 ฉบับ ฉบับละ 50 สตางค์ เริ่มวางแผงทุกเช้าตั้งแต่เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2495 เรื่อยมาจนอายุของหนังสือพิมพ์ข่าวภาพรายวันล่วงเลยมาเป็นเวลา 5 ปีเศษ

เมื่อจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ทำการรัฐประหาร เพื่อโค่นล้มรัฐบาล ของ จอมพล ป.พิบูลสงคราม เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2500 เขาได้มีคำสั่งปิดหนังสือพิมพ์ทุกฉบับในกรุงเทพมหานคร รวมถึง หนังสือพิมพ์ข่าวภาพรายวันด้วย

นายกำพล จึงตัดสินใจไปเช่าหัวหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่จังหวัดอ่างทอง ชื่อ “เสียงอ่างทอง” มาดำเนินการ และจัดทำโดยกองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ข่าวภาพรายวัน เพื่อวางจำหน่ายในกรุงเทพมหานคร แต่เมื่อหนังสือพิมพ์เสียงอ่างทองได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ เจ้าของหัวหนังสือพิมพ์ จึงขอคืนไปทำเอง

ในเวลานั้น นายกำพล จึงทำคลอด “หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ” ซึ่งได้ซื้อหัวหนังสือพิมพ์เตรียมการไว้ก่อนล่วงหน้าแล้วทันที ในวันที่ 25 มกราคม 2505 ภายใต้การผลิต และ จัดทำของกองบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์เสียงอ่างทอง นั่นเอง

นับจากนั้นเป็นต้นมา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ก็ได้รับความนิยมจากผู้อ่านมากขึ้นตามลำดับ จากนโยบายการนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร และ ความคิดเห็นที่ประชาชนให้ความสนใจ (Human Interest) อย่างเป็นกลาง โดยไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

ในขณะที่เดียวกัน ยังคงส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประ

मुख พร้อมปกป้องดูแลผลประโยชน์ของประชาชน ผู้อ่าน ผู้ด้อยโอกาส และ คนยากไร้อย่างต่อเนื่องเรื่อยมา

ความเป็นกลาง และการไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ทำให้นายกำพล ได้รับการยกย่องว่าเป็นเจ้าของสื่อหนังสือพิมพ์ที่มีอิสระทางความคิด และไม่ต้องขึ้นอยู่กับฝ่ายใด เพียงแห่งเดียวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในช่วงระหว่างปี 2503 - 2513

กระนั้นก็ตาม ความซื่อตรงต่อผู้อ่าน และการยืนหยัดยืนยันในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ตรงไปตรงมา กลับถูกมือดีลอบยิงด้วยอาวุธสงครามเอ็ม 79 ในช่วงที่การเมืองไทยเต็มไปด้วยความบาดหมางระหว่างประชาชน กับ ผู้ใช้อำนาจเผด็จการ

โชคดีที่กระสุนจากอาวุธสงครามนั้น ตกกระทบหลังคา ของ อาคารที่ทำการ จึงไม่ได้ทำให้หลายชีวิตในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ต้องสูญเสียไป

ตลอดช่วงเวลาแห่งการต่อสู้ทางความคิด และการปกป้องผลประโยชน์ของประชาชนคนอ่าน แทนพิมพ์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐถูกล่ามโซ่ ถูกฟ้องร้อง ถูกดำเนินคดี ถูกคำสั่งปิด และ ถูกยิงด้วยอาวุธสงครามเป็นครั้งที่สอง หลังจากนำเสนอข้อเท็จจริงในเรื่องสำคัญๆที่มีผลกระทบต่อประชาชนคนไทยอย่างตรงไปตรงมา

เดชะบุญที่ความซื่อสัตย์ ของ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ทำหน้าที่เป็นเสมือนเกราะป้องกันตัวเป็นอย่างดี ไม่ให้มีผู้ใดสามารถทำร้ายได้ หรือ ทำให้พนักงานไทยรัฐ ต้องได้รับความสูญเสียจากการกระทำที่มาจากบุคคลภายนอก

นอกจากความซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมาในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร และความคิดเห็นในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐแล้ว นายกำพล ยังมีคติพจน์ประจำใจที่มักจะนำมาสอนสั่งในหมู่พนักงานบ่อยครั้งว่า “ไม่มีความยากจน ในหมู่คนขยัน”

คติพจน์นั้น ทำให้ นายกำพล ใช้เวลาทั้งหมดอยู่กับ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เพื่อหลอมรวมพนักงานที่มีอยู่ให้ร่วมกันสร้างอาณาจักรของหนังสือพิมพ์ด้วยหยาดเหงื่อ แรงกาย แรงใจ และความคิดที่ไม่เคยหยุดนิ่ง ด้วยภารกิจ นอน และทำงานอยู่กับลูกน้องในทุกๆที่

จนกระทั่ง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเติบโตใหญ่ มีสำนักงานที่โอ่อ่า และไม่คับแคบเหมือนที่เคยอยู่ในซอยวรพงษ์ สำนักงานใหม่มีเนื้อที่กว่า 70 ไร่บนเลขที่ 1 ของถนนวิภาวดีรังสิต และทำยอดขายหน่วยได้ถึงวันละ 6 กรอบ ด้วยเครื่องพิมพ์ที่ทันสมัยที่สุด จากการซื้อด้วยเงินสดในรูปของเงินบาทร้อยละ 90 ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 10 กู้จากธนาคารพาณิชย์ในประเทศ

สิ่งที่นายกำพล ทำนี้ ทำให้หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กลายเป็นหนังสือพิมพ์ที่ใหญ่ที่สุด อย่าง

ที่คาดหวังไว้ ในขณะที่นายกําพลได้รับการยอมรับให้เป็นบุคคลแรกที่ปฏิรูประบบการส่งหนังสือพิมพ์ไปจำหน่ายในต่างจังหวัดทั่วประเทศได้ด้วยการขนส่งที่ทันสมัย มีระบบโลจิสติกที่มีรถบรรทุกวิ่งส่งหนังสือพิมพ์ทั่วประเทศเป็นของตนเอง

เพื่อให้หนังสือพิมพ์ไทยรัฐถูกส่งถึงมือผู้อ่านได้อย่างรวดเร็วพร้อมๆกันในทุกเช้า ของ วันใหม่ แทนที่จะอาศัยบริการในรูปแบบเดิมๆที่เรียกว่า “รวมห่อ” ซึ่งต้องใช้เวลา 2 - 3 วัน กว่าหนังสือพิมพ์จะไปถึงมือผู้อ่าน

นายกําพลยังปฏิวัติระบบการเรียงพิมพ์ด้วยมือ เป็นการเรียงพิมพ์ด้วยแสง ก่อนจะมาถึงการเรียงพิมพ์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน

และด้วยวิวัฒนาการขนส่งอย่างต่อเนื่องในทุกๆระบบ ยังทำให้หนังสือพิมพ์ไทยรัฐสามารถวางจำหน่ายในตลาดของภูมิภาคต่างๆ ตลอดจนถึงตลาดของประเทศเพื่อนบ้าน และ ตลาดต่างประเทศ ที่มีคนไทยอาศัยอยู่ เช่น ลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา แพร่งเฟิร์ต ประเทศเยอรมนี รวมถึง ซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย ได้สำเร็จ ด้วยยอดจำหน่ายถึงวันละ 1 ล้านฉบับ

นับว่า เป็นยอดจำหน่ายที่สูงที่สุดในบรรดาหนังสือพิมพ์ ของ ประเทศในภูมิภาคอาเซียนด้วยกัน จะเป็นรองก็แต่หนังสือพิมพ์ในประเทศญี่ปุ่น และ ประเทศจีนเท่านั้น

ในช่วงเวลาที่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเติบโตใหญ่ขึ้น นายกําพล ประจักษ์ กับการ ผู้ใกล้ชิดชิดเสมอบอกว่าอยากตอบแทนผู้อ่านไทยรัฐด้วยการไปสร้างโรงเรียนตามโครงการ “โรงเรียนไทยรัฐวิทยาเพื่อชุมชนในชนบท”

นายกําพล ถ่ายทอดความคิดนี้กับพนักงานไทยรัฐหลายคนว่า ประเทศไทยจะเจริญรุ่งเรืองกว่าที่เป็นอยู่นี้ได้ จำเป็นที่จะต้องสร้างคน ส่งเสริมการศึกษาให้แก่เด็ก และเยาวชนในท้องถิ่นที่ห่างไกลความเจริญ ให้มีโอกาสเล่าเรียนในโรงเรียนดี ครูดี และมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ดี มีอาหารกลางวันที่ทำให้อิ่มท้อง เช่นเดียวกับนักเรียนในเมืองใหญ่ๆ

“ผมเรียนมาน้อย ต้องทำมาหากินตั้งแต่เด็ก พอมีฐานะขึ้นมา จึงอยากสนับสนุนการศึกษา ช่วยให้เกิดียากจนมีโอกาสได้เล่าเรียน ทำหนังสือพิมพ์อย่างเดียว ช่วยไม่ได้มาก...”

โรงเรียนหลังแรกของ “ไทยรัฐวิทยา” จึงถือกำเนิดขึ้นที่จังหวัดลพบุรีในปี 2512 และ นับจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต นายกําพล ได้สร้างโรงเรียนไทยรัฐวิทยา เพื่อชุมชนในชนบท ตามปณิธานที่ตั้งไว้ได้เป็นจำนวนทั้งสิ้น 101 โรงเรียน

ส่วน การติดตามดูแล และ ให้การช่วยเหลือโรงเรียนไทยรัฐวิทยาทุกแห่ง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของอาหารกลางวัน เครื่องแบบ รองเท้าของนักเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน จักรยาน การพัฒนาครู และ เด็ก ตลอดจนถึงการก่อสร้างอาคารเรียนที่ชำรุด หอพักครู และห้องน้ำห้อง

ส้วมของโรงเรียนนั้น

นายก้าพล ได้ก่อตั้ง “มูลนิธิไทยรัฐ” ขึ้นเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2522 เพื่อทำหน้าที่ดูแลโรงเรียนไทยรัฐวิทยาทุกแห่ง ภายใต้แนวทางที่ให้ไว้แก่คณะทำงานว่า เขาอยากให้อาคารเรียนไทยรัฐวิทยา เป็นแหล่งบ่มเพาะคนดีออกไปสู่สังคม

“ต่อไปภายหน้า ถ้าพบคนดีที่ไหน และถ้าถามแล้วได้รับคำตอบว่า เมื่อเล็กๆเคยเรียนที่โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ผมจะมีความสุขมาก”

จนถึงวันนี้ แม้นายก้าพลจะจากพวกเราไปแล้ว แต่โรงเรียนไทยรัฐวิทยาทุกแห่ง ยังคงได้รับการดูแล และพัฒนาคุณภาพให้ดียิ่งๆขึ้นไป

ที่สำคัญ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และมูลนิธิไทยรัฐ กำลังเร่งก่อสร้าง โรงเรียนไทยรัฐวิทยาเพิ่มขึ้นอีก 10 แห่ง ในโอกาส 100 ปีชาตกาล นายก้าพล เพื่อให้ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา มีจำนวนรวมกันทั้งสิ้น 111 โรงเรียน ในปี 2562

ในหนังสือที่นำเสนอผ่านความเห็นชอบ ของ คณะกรรมการแห่งชาติ ว่าด้วย การศึกษา วิทยาศาสตร์ และ วัฒนธรรม แห่ง สหประชาชาติ กระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทยซึ่งได้มีมติให้เสนอชื่อ นายก้าพล วัชรพล เป็นบุคคลสำคัญของโลกประจำปี 2561 - 2562 ก่อนจะเข้าสู่ความเห็นชอบ และตัดสินของที่ประชุมสมัชชาใหญ่ ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

หนังสือฉบับนี้ระบุว่า นายก้าพล วัชรพล เป็นนักการศึกษาแห่งมวลชน แม้นายก้าพลจะปราศจากการศึกษาอย่างเป็นทางการ แต่ก็ได้ส่งเสริมความรู้ และ การศึกษาผ่านกิจการทางสื่อของตน นายก้าพลจึงจัดเป็นผู้ใฝ่บุญที่เรียนรู้ด้วยตนเอง และได้ใช้หนังสือพิมพ์รายวันของตนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป้าหมายสำคัญสองประการ

ประการแรก เพื่อให้การศึกษาแก่ชาวบ้านในด้านการเมือง และ สภาพเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ

ประการที่สอง เพื่อต่อสู้กับความพยายามในการถูกตรวจพิจารณาข่าวสาร (CENSOR) โดยรัฐบาลระบบเผด็จการทางทหารของไทยก่อนปี 2535

ความเป็นมืออาชีพทางสื่อ และทักษะทางการบริหารจัดการของนายก้าพล ได้ทำให้ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์ที่ก่อกำเนิดขึ้นในปี พ.ศ.2505 กลายเป็นหนังสือพิมพ์ยักษ์ใหญ่ และหนังสือพิมพ์รายวันที่มีชื่อเสียงมากที่สุดของประเทศ

หนังสือพิมพ์ฉบับนี้ยังเป็นเสียงที่มีอิทธิพลมากที่สุดเสียงหนึ่งในการพัฒนาอย่างเสรี ทั้งทางด้านการเมือง และ เศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งได้ทำให้ประเทศนี้ เป็นสังคมเปิดให้กับเสรีภาพของสื่อมวลชนอย่างแท้จริง

นายกำพล ตระหนักเสมอว่า การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐที่ตนเป็นเจ้าของนั้น ไม่เพียงพอจะสร้างคนรุ่นใหม่ให้มีความรู้ และความสามารถขึ้นมาได้ โดยเฉพาะคนในชนบทที่ขาดสนใจ และอยู่ห่างไกลความเจริญ

หลังจากที่สามารถก่อตั้ง“โรงเรียนไทยรัฐวิทยาเพื่อชุมชนในชนบท”เป็นแห่งแรกที่จังหวัดลพบุรีสำเร็จในปี 2512

เพียง 30 ปีต่อมา นายกำพล ได้ใช้เงินของตนกว่า 100 ล้านบาทหรือหนี้สุทธเพื่อสร้างเครือข่ายโรงเรียนไทยรัฐวิทยาทั่วประเทศจนครบ 101 โรงเรียน

ให้ความดูแลนักเรียนจำนวน 30,000 คน ยังไม่รวมครู-อาจารย์อีกจำนวนหนึ่งที่มูลนิธิไทยรัฐ สอดแทรกเข้าไปในโรงเรียนต่างๆ เพื่อเพิ่มจำนวนครู-อาจารย์ให้เพียงพอ ต่อ จำนวนนักเรียน โดยเฉพาะครู-อาจารย์ที่กระทรวงศึกษาธิการไม่สามารถให้เงินเดือนตามคำร้องขอได้

นายกำพล มีคติพจน์ และความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะทำให้โรงเรียนไทยรัฐวิทยา เป็นสถานที่ให้การศึกษารวมเอาวิชาเสริม“สองวิชา”เข้าไว้ด้วยกัน คือ

วิชาที่ว่าด้วย ความสามารถในการอ่านเขียนสื่อ(Media literacy) ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดการรู้เท่าทันสื่อ และ วิชาที่ว่าด้วย หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม (พลเมืองดี)

นายกำพลเชื่อว่า หลักสูตรทั้งสองหลักสูตรนี้ จะปลูกฝังความเชื่อที่มีผลต่อการกระทำดีของประชาชนให้แก่นักเรียน และช่วยให้พวกเขากลายเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศได้ในอนาคต

นายกำพล ยังเป็นตัวแทน ของ สื่ออิสระซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีโดยเฉพาะในการเป็นผู้บุกเบิก และ สนับสนุนเสรีภาพของสื่อ

ขณะเดียวกันก็ให้ความช่วยเหลือองค์กรสื่อท้องถิ่น และ องค์กรการศึกษาต่างๆ ด้วยปรัชญา ของ ความเป็น “หนังสือพิมพ์ในการศึกษา” หรือ Newspaper in Education : NIE ซึ่งหมายถึง การเข้าไปมีส่วนร่วม ของ หนังสือพิมพ์ในวงการการศึกษาของประเทศ นั่นเอง

เพื่อให้รู้จักกับ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ดีขึ้น ผู้เขียน ขอลำดับความโดยสรุปดังนี้

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา เป็นโรงเรียน ของ รัฐบาล ในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ สพฐ. (กรมสามัญศึกษา) กระทรวงศึกษาธิการ โดยมี มูลนิธิไทยรัฐ เป็นผู้ให้การอุปถัมภ์

แต่เดิม นายกำพล มีความเห็นว่า ควรจะเข้าไปให้การสนับสนุนกระทรวงศึกษาธิการในการให้การศึกษแก่เด็กยากจนที่อยู่ในชนบท และห่างไกลจากความเจริญ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ รวมถึง โรงเรียนที่ขาดแคลนงบประมาณเพื่อการก่อสร้างอาคารเรียน

เมื่อมีการก่อสร้างอาคารเรียนให้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงทำการส่งมอบให้เป็นทรัพย์สินแก่ทางราชการ โดย มุลนิธิไทยรัฐ จะยังคงให้การอุปถัมภ์ต่อไป

อย่างไรก็ตามก่อนที่จะมีการใช้ชื่อโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ทางราชการ และประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ จะต้องเป็นผู้ตัดสินใจเองว่า จะให้ใช้ชื่อเดิมต่อไป หรือ เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนไทยรัฐวิทยา เนื่องจากโรงเรียนเป็นของรัฐบาล สังกัด สพฐ. อยู่

เมื่อมีการเสนอให้การช่วยเหลือโรงเรียนบ้านหัวช้าง จังหวัดลพบุรี โดยมูลนิธิไทยรัฐ ขอเป็นผู้ร่วมก่อสร้างอาคารกับชุมชนในท้องถิ่น โรงเรียนไทยรัฐวิทยาแห่งแรกจึงถือกำเนิดขึ้น โดยทางราชการ และ ประชาชนในท้องถิ่นตกลงใจให้ชื่อใหม่ว่า โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 1(บ้านหัวช้าง)

ในบรรดาโรงเรียนไทยรัฐวิทยาทั้ง 101 แห่งนี้ หากเจาะเข้าไปดูข้อมูลของแต่ละแห่ง อาทิ โรงเรียนไทยรัฐวิทยาที่ 74 (ชุมชนบ้านคีรีวง) จังหวัดนครศรีธรรมราช โรงเรียนแห่งนี้เดิม ชื่อ โรงเรียนวัดคีรีวง สร้างขึ้น และอุปถัมภ์โดยเจ้าอาวาสวัดคีรีวงในปี 2497 และได้รับการพัฒนาให้มีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

จนสามารถขยายระดับการศึกษาจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 เป็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 7 กระทั่งได้รับรางวัลโรงเรียนดีเด่นของจังหวัดนครศรีธรรมราช

แต่เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2531 เกิดอุทกภัยครั้งร้ายแรงขึ้นจากน้ำฝนที่ตกติดต่อกัน กลายเป็นน้ำป่าไหลทะลักลง พร้อมกับหอบเอาท่อนซุงขนาดใหญ่ลงมาด้วย ทำให้อาคารเรียน และ ที่ดินของโรงเรียนสูญหายไปทั้งหมด สร้างความสูญเสียครั้งใหญ่ให้กับประเทศไทย

ในครั้งนั้น นายกำพล พนักงานของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และมูลนิธิไทยรัฐ ได้นำถุงยังชีพเข้าไปให้การช่วยเหลือครอบครัวของนักเรียน และประชาชนในชุมชนคีรีวงที่ได้รับความสะดวกร้อนทันที พร้อมเตรียมการที่จะสร้างอาคารโรงเรียนหลังใหม่ให้แก่เด็กที่นี่

แต่ครั้งนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว บรมนาถบพิตร ในรัชกาลที่ 9 ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และได้ทรงมีพระราชดำริว่า จะทรงปรับเปลี่ยนทางไหลของน้ำให้ใหม่ เพื่อไม่ให้ชุมชนคีรีวง และโรงเรียนได้รับความเสียหายอีกหากเกิดน้ำป่าไหลหลากลงมา

หลังจากที่ได้ทรงพระราชทานเส้นทางไหลของน้ำใหม่ให้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว มูลนิธิไทยรัฐจึงเข้าไปสร้างโรงเรียนวัดคีรีวงให้ใหม่ในพื้นที่ที่ทรงพระราชทานความเห็น ด้วยการก่อสร้างอาคารเรียน 2 หลัง คิดเป็นมูลค่า 4.9 ล้านบาท และส่งมอบให้แก่ทางราชการ โดยประชาชนในท้องถิ่น ตั้งชื่อให้ใหม่เป็น โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 74 (ชุมชนบ้านคีรีวง)

ในการนี้ มูลนิธิไทยรัฐ ยังได้มอบทุนการศึกษาและ สนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน

ต่อเนื่องเรื่อยมา ตั้งแต่ อาหารกลางวัน สื่อการเรียนการสอน การพัฒนาห้องสมุด การพัฒนาครู และ นักเรียน ทำให้โรงเรียนสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษากลับมาใหม่ได้อย่างรวดเร็ว

ทั้งยังสามารถขยายโอกาสทางการศึกษาขึ้นสู่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้สำเร็จ ในปี 2534 ก่อนจะได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานรองชนะเลิศระดับท้องถิ่นในปี 2537 และรางวัลรองชนะเลิศระดับจังหวัดในปี 2539

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 74 (ชุมชนบ้านคีรีวง) ยังได้รับการคัดเลือกให้เป็น โรงเรียนนำร่อง เพื่อการปฏิรูปการศึกษา ในปี 2540 ได้รับรางวัลโรงเรียนดีเด่นขนาดกลาง และ อีกหลายรางวัล ในเวลาต่อมา

จนกระทั่งได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนไทยรัฐวิทยาดีเด่นของภาคใต้ในปี 2554 โดยได้ผ่านการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนดีใกล้บ้านด้วย

อย่างที่กล่าวไว้ตอนต้น นายกำพล ใช้เวลา 30 ปีกว่า จึงสามารถสร้างโรงเรียนไทยรัฐวิทยาได้ครบ 101 โรงเรียน โดยโรงเรียนไทยรัฐวิทยาแห่งสุดท้าย ซึ่งตั้งอยู่ที่จังหวัดร้อยเอ็ดนั้น เป็นโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 101 เฉลิมพระเกียรติ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินไปเป็นองค์ประธานการเปิดโรงเรียนแห่งนี้ ในขณะที่ทรงดำรงสถานะเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ

บทสรุป

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ อาจไม่ได้เป็นหนังสือพิมพ์ในอุดมคติของคนเมืองสักเท่าไร เพราะหน้าหนึ่งมีแต่ข่าวประเภทตีรันฟันแทง ข่าวอาชญากรรม ข่าวการใช้ความรุนแรง ข่าวฆ่ากันตาย ข่าวข่มขืน หรือแม้แต่ข่าวคิกโครมโลกโซเชี่ยลมีเดีย เป็นต้น

ข่าวเหล่านี้ แม้จะสยดสยอง ไม่น่ารื่นรมย์ในการอ่าน แต่ในข้อเท็จจริง นี่คือการนำเสนอข่าวตามตำรา และ เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารที่สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมไทยที่กำลังเป็นอยู่

ที่สำคัญ ข่าวเหล่านี้เป็นเสมือนสัญญาณเตือนภัยแก่ผู้อ่านให้ใช้ชีวิตอย่างมีสติ ระมัดระวังให้เกิดความผิดพลาดในชีวิตน้อยที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการขับรถ การเดินในที่เปลี่ยว หรือ นอนคนเดียวบนรถไฟ ฯลฯ

เพราะชีวิตในสังคมภายนอก ไม่ได้มีแต่คนดี แต่มีคนเลวที่รู้หน้า ไม่รู้จักเต็มไปหมด

นอกจากนี้แล้ว ชีวิตไม่ได้โรยด้วยกลีบกุหลาบ และไม่ได้มีพ่อแม่ ทส.คนสนิท หรือบ่าวไพร่ คอยดูแล ประคับประคองอยู่ตลอดเวลา

จากการสำรวจข้อมูลคนอ่าน ในช่วงเวลาก่อนหน้าที่เทคโนโลยีเปลี่ยนโลกจะเข้ามา 2 - 3 ปี เราพบว่า ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ร้อยละ 33 เป็นกลุ่มคนที่อยู่ในระดับบนสุดของสังคมไทย คนเหล่านี้ เป็นเจ้าของธุรกิจขนาดใหญ่ นายธนาคาร นักธุรกิจมืออาชีพ นักการเมือง นักกฎหมาย และ ผู้มีชื่อเสียงในสังคม

ร้อยละ 24 เป็นคนอ่านในระดับล่าง เช่น พ่อค้าแม่ค้าในตลาดสด เกษตรกร และคนในระดับรากหญ้าทั้งหลาย

ส่วนที่เหลือ คือ ผู้อ่านที่อยู่ในระดับกลาง หรือ ชั้นกลาง ของ สังคมไทย

จากผลสำรวจที่พบ กับยอดจำหน่ายที่เพิ่มขึ้น ประมวลเป็นข้อมูลให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เป็นสถาบันสื่อที่ได้รับความเชื่อถือจากประชาชนในทุกภาคส่วน ไม่เจาะจงว่า จะนำเสนอข่าว สารด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว หากแต่นำเสนอข้อมูลข่าวสาร และความคิดเห็นในทุกด้านอย่างครบถ้วน

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีข่าวหน้าหนึ่งให้พ่อค้าแม่ค้าในตลาดสด หรือ ตามแผงลอยเตอร้อ่าน ถัดมาอีกหน้า เรามีข่าวต่างประเทศสำคัญๆ จากนั้นก็เป็นบทวิเคราะห์การเมือง มีหน้ารองรับภาพของผู้คนในสังคมระดับสูงที่ประสงค์จะแสดงให้คนในสังคมรับรู้ว่าเขาทำอะไรกัน รวมทั้ง มีบทวิเคราะห์ดีๆจากคอลัมน์นิสต์อันดับ 1 ของประเทศ

มีข่าวสารการเกษตร กับ ความก้าวหน้า ของ เทคโนโลยีในการเพาะปลูก มีพื้นที่เปิดรับเรื่องราวร้องทุกข์ มีข่าวการศึกษา ข่าวภูธรจากทั่วภูมิภาคของประเทศ ข่าวจากสถานีตำรวจทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และ สภ.เมือง มีข่าวเศรษฐกิจ ข่าวสตรี และข่าวของบรรดาเซเลบริตี้ทั้งของไทย และต่างประเทศ

มีข่าวกีฬา มีหน้ารถยนต์ และนวัตกรรมใหม่ๆ ของเทคโนโลยีเปลี่ยนโลก มีข่าวพระของสะสมของเสียนพระ ไปจนถึงข่าวบันเทิง ดารา และหมอดูแม่นๆ ที่ผู้อ่านมักจะเปิดอ่านเป็นอันดับแรกๆของวัน

ข่าวต่างๆเหล่านี้ เป็นสิ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ว่า ผู้คนไม่อยากรับรู้!

ภายใต้หลักปรัชญาของความเป็นหนังสือพิมพ์ในการศึกษา หรือ Newspaper in Education หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ยังมี “มูลนิธิไทยรัฐ” เพื่อการอุปถัมภ์ “โรงเรียนไทยรัฐวิทยา” ให้สามารถแบ่งเบาภาระของกระทรวงศึกษาธิการในการให้ความรู้ ให้การศึกษาเล่าเรียนแก่เด็กยากจนที่อยู่ในชนบท และห่างไกลความเจริญเพื่อสร้างเด็ก และเยาวชน ให้เป็นคนดีของสังคมด้วย

นี่เป็นไปตามปณิธานที่จะให้เด็ก และเยาวชนของชาติที่ด้อยโอกาส ได้รับการเล่าเรียน และรู้เท่าทันสังคม ขณะเดียวกันก็เป็นไปตามอุดมคติของการทำงานหนังสือพิมพ์ที่ต้องมีความ

ชื่อเสียง มีอิสระทางความคิด และตรงไปตรงมาในวิชาชีพ ของการทำหน้าที่เป็นผู้นำเสนอข้อมูล ข่าวสาร และความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน นั่นเอง

ปัจจุบัน มูลนิธิไทยรัฐ ให้การอุปถัมภ์โรงเรียนไทยรัฐวิทยาทั้งสิ้น 101 โรงเรียน และในอีกสอง สัปดาห์นี้ โรงเรียนไทยรัฐวิทยาที่ 104 จะเปิดขึ้นอย่างเป็นทางการ

เป็นไปตามแผนการที่วางไว้ว่าตลอดช่วง ปี 2561 - 2562 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และ มูลนิธิไทยรัฐ จะสร้างโรงเรียนไทยรัฐวิทยา เพิ่มขึ้นอีก 10 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 111 โรงเรียน เพื่อมอบให้แก่กระทรวงศึกษาธิการในโอกาส 100 ปีชาตกาล ของ นายกำพล วัชรพล ซึ่งได้รับรางวัล บุคคลสำคัญของโลก จากองค์การยูเนสโก

แม้วันนี้ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รวมถึงสื่อในมือ ไม่ว่าจะ เป็นทีวีไทยรัฐ หรือ ไทยรัฐออนไลน์ จะได้รับผลกระทบจากการเข้ามาของเทคโนโลยีเปลี่ยนโลกเพียงใดก็ตาม

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และมูลนิธิไทยรัฐ จะยังคงยืนหยัดในความซื่อสัตย์ที่มีต่อประชาชนต่อไป จนกว่ากระดาษจะถูกลอยสลایทิ้ง และยังคงสานต่อปณิธานของ นายกำพล วัชรพล ในการอุปถัมภ์คำจูน “โรงเรียนไทยรัฐวิทยา” ที่มีอยู่ทั่วประเทศต่อไปอย่างมั่นคง ไม่เปลี่ยนแปลง

บรรณานุกรม

มูลนิธิไทยรัฐ(Thairath Foundation)www.thairath-found.or.th

วิกิพีเดีย <http://th.m.wikipedia.org>

มูลนิธิไทยรัฐ-หน้าหลัก|Facebook(<http://m.facebook.com>>Education

RELATED SEARCHES บรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

งานแถลงข่าว 100 ปีชาตกาล นายกำพล วัชรพล

หนังสืออนุสรณ์เนื่องในพิธีพระราชทานเพลิงศพ นายกำพล วัชรพล ณ เมรุหลวงพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส วันที่ 19 เมษายน 2540

ศูนย์ข้อมูล หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

